

Auteursrecht / Copyright

© Orde der Verdraagzamen. Alle rechten voorbehouden. De Vereniging "Orde der Verdraagzamen" verleent u hierbij toestemming teksten en documenten die door de Vereniging "Orde der Verdraagzamen" op het World Wide Web gepubliceerd zijn voor niet-commercieel gebruik te kopiëren, mits elke kopie die u van deze teksten en documenten maakt van het volgende copyright-kenmerk wordt voorzien: © Vereniging "Orde der Verdraagzamen". Niets in de door de Vereniging "Orde der Verdraagzamen" gepubliceerde teksten en documenten mag worden uitgelegd als verlening van enig recht aan u of anderen, met uitzondering van de hierbij gegeven toestemming tot kopiëren voor niet-commercieel gebruik.

ONTWIKKELING VAN DE GEEST IN DE SFEREN

Discussiebijeenkomst 16 december 1976

Als we als geest willen terugkeren naar het begin, is dat heel erg moeilijk. Voordat er mensen waren, was er een ander bewust ras op deze wereld. En voor die tijd waren er andere planeten waarop bewuste rassen leefden waarvan de restanten, die het geestelijk net niet hebben gehaald, op uw wereld zijn geïncarneerd. Om een uitgangspunt te stellen begin ik dus bij het begin van het menselijk ras op aarde. Ik zal eerst proberen u een visie te geven op de toestand in de sferen zoals die toen was.

We hebben te maken met de groot-krachten die voor de aarde gelden maar ook voor zeer vele andere planeten. Dat zijn de Heren van de Stralen, de Heren van Licht en ook nog, meestal niet genoemd maar toch wel bestaand, de Heren van het Lot. Al dezen tezamen hebben de ontwikkeling geregeld.

Lang voor de mensheid zijn er reeds een aantal entiteiten die een hoge status hebben bereikt. Men zou die in bijbelse termen engelen kunnen noemen. Deze tezamen met degenen die de ontwikkeling op de wereld regelen (u bekend als rassen- en groepsgeesten), staan eigenlijk buiten onze beschouwing, maar ze zijn erg belangrijk in de sferen. Want zij zijn het die bij elke incarnatie moeten helpen om de geest een juiste keuze te laten doen.

Nu is die keuze op zichzelf een wat wonderlijke zaak. Als je namelijk incarneert, kun je een keuze doen. Je zegt: dat zou ik willen zijn. Je doet dat op grond van je persoonlijke kwaliteiten. Je krijgt ook een soort flits te zien waarin een aantal hoofdpunten van je komend leven geopenbaard worden. Het is dus een weten - al dan niet aanvaard en in zijn consequenties beseft - omtrent hetgeen je gaat aanvaarden.

De geesten, die in het begin in de mensen daalden, wisten dat zij zich verder moesten ontwikkelen en dat daarvoor een ander wereldbeeld belangrijk was. Daarom kozen zij de menselijke vorm met een groter geheugencapaciteit en een lichamelijke ontwikkeling die het mogelijk maakte langzaam maar zeker de tekorten aan kracht en aan mogelijkheden te compenseren door vindingrijkheid. Deze geesten zijn zeker niet "hoog" in uw visie, want ze zijn maar beperkt bewust. Toch is dit beperkt-zijn van hun bewustzijn voor hen gelijktijdig de aanleiding om de banden met de geest minder snel en geheel te verbreken dan nu bij de doorsnee-mens het geval zal zijn.

Er leven dus in deze eerste menselijke rassen (als u homo sapiens als hét menselijke ras beschouwt, of vóór-menselijke rassen) een groot aantal wezens die levend in de stof in verbinding blijven met de geest. Dit leidt enerzijds tot allerlei

vormen van magie (totem en taboe zouden de mensen zeggen), aan de andere kant betekent het wel dat met grotere intensiteit de geestelijke betekenis van de dingen wordt beleefd. De natuur heeft hun meer te zeggen dan aan de mens van vandaag. Het ritme van het leven is minder tijdgebonden, maar wordt gedragen door allerlei emotionele betekenissen die eigenlijk alleen ten dele kunnen worden vastgelegd in redelijke begrippen.

De entiteiten, die hieruit naar voren treden, zijn geneigd te grijpen naar een leefwijze waardoor ze zich meer en meer kunnen baseren op bewustzijn. Voor een geest is bewustzijn de mogelijkheid om de eigen wereld te verrijken door de gedachtenwerelden van anderen ook te aanvaarden. Het is het vormen van een soort synthese, die - als we een moderne term willen gebruiken - culmineert in Nirwana waarin men niets zijnde, gelijktijdig één is met alles. De ontwikkeling die ze nastreven is er dus één waarbij het geestelijk element langzaam maar zeker wat op de achtergrond komt.

Wij zien het ontstaan van het rijk Mû waar in het begin de lichtende geesten de directe leiders zijn van de mensheid en ook de instinctdrang van de mens bepalen. In de laatste periode van Mû is dat eigenlijk al voorbij. De geesten zijn dan zelfstandig. Ze hebben een grotere keuzemogelijkheid en hun bewuste leven wordt vooral in de details gedicteerd door hun persoonlijke keuze.

Uit Mû komt Atlantis voort. Een nieuwe fase treedt in. De gewone mensen hebben minder contact met de geest. Maar degenen die nog steeds openstaan voor de geestelijke werkingen en krachten, weten meer wat er gebeurt. Voor hen is het contact met de geest niet het aanvaarden van een bevel of het zien van een openbaring zonder meer. Het is een wisselwerking waardoor zij komen tot een redelijke emotionele omschrijving. Het betekent dat hun wereld zich zeer sterk uitbreidt. Voor de huidige toestand in de sferen is hier dan ook het belangrijkste punt: het ontstaan van de eerste verlichten.

Deze verlichten behoren meestal, maar niet altijd tot de z.g. Witte Priesters van Atlantis. Ze zijn degenen die zodra ze in de geest komen niet meer letten op de eenling, de mens, maar die a.h.w. versmelten met het lot van de mensheid. Ook als ze nog meermalen zullen incarneren (enkele malen zelfs zeer gericht op aarde zullen incarneren) zo blijft dit hun hoofdbeweeegreden. Zij zijn de hoogste trap. Want iemand, die zich voortdurend kan instellen op alle leven, doet een groot aantal ervaringen op. Hij ziet samenhangen die een ander ontgaan en beseft beter dan wie dan ook welke invloeden er moeten uitgaan van de vorengenoemde Heren van Stralen enz. Zij zijn het die al snel een hogere sfeer betreden.

Het beleven heeft geen behoefte meer aan vormen, niet meer aan Elyzese Velden, de Eeuwige Jachtvelden en dergelijke. Zij leven in een abstractie waarin het gevoel van eenheid met het levende zelf een voortdurende verrijking betekent van de mogelijkheid om schakeringen te kennen, ook bij anderen, en daardoor weer een grotere mogelijkheid te verkrijgen om mee te klinken met de grote en bewuste lichtende krachten van Meesters, Aartsengelen, Tronen, Heerschappijen, noemt u ze maar op. Hier is de eerste grote ontwikkeling begonnen.

Maar zelfs als de mensheid een groot gedeelte van de wijsheid van de eerste Witte Priesters verliest, zo blijft het geloof en het denken aan het licht op aarde voortbestaan. Steeds weer incarneren er geesten in menselijke vorm die dit eigenlijk niet meer behoeven te doen om als Priester-Koning, filosoof of ontdekker de mensheid een nieuwe stimulans te geven.

Zeker, de beschavingen gaan deels teloor. Daar waar men eens wapens maakte van metaal grijpt men nu weer terug naar stenen werktuigen. Maar de geestelijke ontwikkeling gaat niet terug. Het opnamevermogen van de mens, zijn denkvermogen, zijn mogelijkheid tot beheerst reageren vooral, nemen toe. En dit betekent, dat er steeds meer geesten komen, die als hun bij incarnatie een keuzemogelijkheid wordt getoond, in staat zijn deze bewust te waarderen en te verwerken. Het aantal semi-adepten op aarde neemt steeds meer toe. Er komen meer openbaringen. En omdat er in de mensheid op dit ogenblik twee klassen leven: degenen die een hoog geestelijk bewustzijn hebben en degenen die eigenlijk nog maar net niet instinctief reageren maar verstandelijk nog niet ver ontwikkeld zijn, is er op aarde een enorme wisselwerking, die juist in de sferen weer een groot aantal gradaties gaat betekenen.

Zo vreemd als het u moge klinken, de verdeling in een aantal sferen, zoals we nu in Zomerland kennen, is eigenlijk niet zo oud. Ze zal op het ogenblik waarschijnlijk ongeveer 4000 jaar oud zijn. Vóór die tijd waren er wel vormwerelden, maar die kunnen we vergelijken met de scherp gedefinieerde ideewerelden waarin men nu in Zomerland kan verkeren. Ook de bespiegelingwerelden, die we ook wel Hoogzomerland noemen, hebben veel minder inhoud. In die begintijd is er geen behoefte aan bespiegeling; je beseft of je beseft niet. Het instrument om bewust te beleven en te beseffen is althans in de mensheid nog niet voldoende ontwikkeld. Het is dus duidelijk dat de sferen waarin men bespiegelt en ook de sfeer die wij bij gebrek aan beter met klank-en-kleur sfeer beschrijven, langzamerhand worden opgebouwd. Want een sfeer - vergeet dat niet - is niets anders dan een bewustzijn dat met een aantal anderen op een zodanige wijze wordt gedeeld dat dit als een gemeenschappelijke wereld beleefbaar wordt.

Als je probeert de geschiedenis kort samen te vatten, dan kom je al heel gauw tot het denkbeeld: de sferen zoals ze bestaan zijn betrekkelijk jong. De sferen zelf wijzigen zich natuurlijk steeds weer in de details. De belangrijkste waarden, die continu blijven bestaan, zijn die van de leidende geesten, leidende krachten. Om een voorbeeld te geven:

Groeps- en rassengeesten spelen tegenwoordig een geringere rol dan in het verleden. De Heren van de Stralen, de Heren van het Licht en ook nog de Heren van het Lot spelen echter in deze tijd een toenemend belangrijke rol. Steeds meer entiteiten zijn in staat dit bewustzijn op te brengen en daardoor het contact met deze hoge krachten min of meer bewust op te nemen.

Nu zult u daarvan op aarde niet veel merken. Maar als u behoort tot een bepaalde Straal, dan weet u dat geestelijk wel degelijk, want het betekent de manier waarop u de kosmos kunt benaderen. Een Straal is niet alleen maar een ontwikkeling waartoe u behoort, het is a.h.w. het werktuig waarvan u zich kunt bedienen bij het bewustworden van de totale kosmos.

De Heren van Licht zijn eveneens veel belangrijker geworden. Eens was alle licht zonder onderscheid licht. Nu echter begint men te beseffen dat er verschillende functies van geestelijk licht zijn. Dit betekent in de sferen weer dat men zich bewust gaat richten op één bepaalde functie van licht.

Alleen de functie van de Heren van het Lot is ongeveer gelijk gebleven. Hun functie zou men kort kunnen omschrijven als: het scheppen van kenmogelijkheid. Zij bepalen namelijk niet het lot. Dat denken de mensen wel eens, zij bepalen eenvoudig de mogelijkheid.

Als een onbewuste die flits ziet, zal hij misschien wel weten wat er gaat gebeuren, maar hij weet niet wat hij eraan kan veranderen. De onbewuste geest, die op aarde wordt geboren doorloopt eenvoudig een vastgelegde reeks ontwikkelingen. Hij wandelt langs een weg en heeft nog niet het besef om in de schaduw te gaan lopen als de zon hem te warm is of in de zon te gaan lopen als het te kil wordt. Naarmate de geest bewuster wordt, zal hij die weg afleggend steeds meer kunnen variëren. Hij kan zijn rustpauze bepalen. Hij bepaalt op welke manier de weg zal worden afgelegd. Hierdoor wordt het ervaren van een ego aanmerkelijk persoonlijker. Het krijgt een eigen bewustzijnswaarde die uniek begint te worden, want niemand gaat de weg van het leven op precies dezelfde manier. Zelfs als je precies hetzelfde lot hebt, is de ervaring die je ervan opdoet aan de hand van je persoonlijkheid een geheel andere geworden.

Ervaring betekent herinnering. Herinnering betekent bewustzijnsinhoud. Bewustzijnsinhoud betekent geestelijk gezien wereldbesef, maar ook ontvangsten en projectiemogelijkheid ten aanzien van anderen. Het betekent dat er verbindingen tussen de sferen kunnen ontstaan waardoor je niet meer aan één niveau gebonden bent.

Er zijn entiteiten gevormd die misschien hun voornaamste tijd doorbrengen in - laten we zeggen - Zomerland en die toch gelijktijdig een deel van hun besef al zover hebben ontwikkeld dat zij in de sfeer van het gouden licht of zelfs in de wereld van het witte licht terecht kunnen komen. Zij beleven delen daarvan en projecteren die op de gemeenschappelijke sfeerbeleving van Zomerland. De ontwikkeling die zo ontstaat voert in de richting van erkenning van het geheel. En dit betekent, dat de Witte Broederschap, die in het begin bestond uit een aantal mensen die de band met de grote geestelijke krachten niet hadden verloren, nu meer en meer wordt uitgebreid met entiteiten die door een eigen vorm van zoeken, van leven iets hebben bereikt en nu kunnen aanvoelen wat in de totaliteit belangrijk is.

Er ontstaan meer geestelijke broederschappen. De meesten van u zullen denken: wat was er nu eerst: het Verborgene Priesterrijk of de Witte Broederschap? In het begin waren ze identiek. Het was gewoon een samenwerken van hoge geestelijke entiteiten waarvan een deel soms op aarde incarneerde om bepaalde taken te vervullen. Nu komen er meer bij. Het is duidelijk dat de verschillen nu meer kenbaar worden. De kern blijft nog steeds dezelfde, maar de bewustzijnswaarden die ermee verbonden zijn worden zo geheel anders, dat je eigenlijk in een andere wereld leeft, dat je andere symbolen gaat gebruiken.

Dan komen er op den duur ook nog - zoals bij ons - entiteiten die zeggen: voor mij is het gehele bestaan te herleiden tot de begripsrelatie tussen een ego en alle andere entiteiten. Je predikt dan verdraagzaamheid.

We hebben ook nog de Broederschap van de Naastenliefde.... Er zijn er zoveel. Een mens zal denken: dat zijn allemaal gescheiden groepjes. Neen, eigenlijk zijn het allemaal groepjes van entiteiten die een bepaald bewustzijn hebben bereikt en die op grond daarvan voor het geheel willen werken; maar dan wel binnen een karakteristiek die hen door hun bewustwording eigen is geworden.

Als je je bezig houdt met de ontwikkeling van de geest door alle sferen heen en je begint bij het menselijk ras zoals ik heb gedaan, dan zie je dat de grootste verandering die plaatsvindt eigenlijk is het besef van eigen mogelijkheden en omstandigheden. In het begin leef je in een wereld die schijnbaar objectief is, want je accepteert die wereld. Je beseft dat er geen andere voor jou kan bestaan.

Maar er komt een ogenblik dat je je afvraagt; is die wereld wel zo objectief als ik aanneem? Hoeveel subjectieve factoren zitten erin besloten? Op dat moment en dat is erg belangrijk, wordt die wereld variabel; je kunt haar veranderen. Het 'ik' staat a.h.w. boven een deel van de werkelijkheid van dat geestelijke wereldje. En dit houdt in dat je een veel grotere beheersing verkrijgt over je wereld, maar tevens veel sterker wordt geconfronteerd met jezelf, met je eigen inhoud, met je eigen problematiek evenals met je deugden en harmonieën. Hoe meer je groeit, hoe meeromvattend de wereld is die je kunt aanvaarden en verwerpen

Het is duidelijk dat zo'n 10.000 jaar geleden er al een heel groot aantal verschillende sferen bestond. Die sferen hadden de neiging om zich met de aarde te bemoeien en gelijktijdig een eigen wereldje op te bouwen dat op herinneringsbeelden was gebaseerd. Denk bijv. eens aan het Walhalla. Dat was het ideaal van een bepaalde soort mensen in die tijd: overdag vechten en 's avonds zuipen. Er zijn nu nog mensen die dat doen. Ze zijn sociaal zozeer verzorgd dat ze op aarde geen andere idealen meer kennen, ofschoon ze dan de zaak meer laten samengaan. Een Walhalla, maar ook de Eeuwige Jachtvelden, het Rijk van de Zon, het Hemels Keizerrijk, de goden van de Olympus, de wereld van de goden en de zaligen van Egypte liggen natuurlijk dichterbij dan 10.000 jaar, maar zijn die eigenlijk geen uitdrukking voor werelden en persoonlijkheden zoals ze in de sferen werkelijk hebben bestaan? O, ik weet het wel, het verhaal van Donar en Thor die door de hemelruimte zwierven is net zo'n verhaal als Sinterklaas die door alle schoorstenen gaat zonder zijn rode mantel ooit vuil te maken. Maar sprookjes als ze mogen zijn, geven ze wel degelijk relaties aan: de relatie van de geest met de wereld. Het is de menselijke opvatting van de geestelijke wereld. Die bestaat, omdat er een relatie is tussen elke wereld van de geest en elk leven dat tot dezelfde ontwikkeling behoort.

Er zijn inderdaad sferen geweest die leken op de Eeuwige Jachtvelden of sferen waar het graan inderdaad halmen had die tot de aarde reikten. Ze zijn er geweest en ze zijn langzamerhand vergeten, omdat de rede meer en meer het beeld van een sfeer is gaan bepalen en daarbij de overlevering, het behoefte-element misschien ook, het verlangen, een rol is gaan spelen in de vorm en een nog grotere rol in de relatie die men heeft met anderen of met het andere.

De wereld van vandaag is er één waar geesten langzamerhand weer worden geaccepteerd nadat ze lange tijd ternauwernood werden aanvaard. Er is een tijd geweest dat een geest geen geest kon zijn; hij moest een engel of een duivel zijn. Omdat de mens een eigen besef heeft en de invloed van de geest niet beoordeelt aan de hand van de feitelijke werkingen en de harmonie die eruit kan voortvloeien, maar gewoon op grond van datgene wat hij als leerstelling meent te moeten beweren.

Het is duidelijk dat in het begin het menselijk element in de sferen veel meer overheerste dan nu het geval is. Er zijn nog wel werelden waarin dat nog wel enigszins bestaat, maar lang zoveel niet meer. Want er zijn veel minder geesten, die enerzijds na de overgang zo los staan van schuld bewustzijn dat ze een hemelwereld willen en kunnen beleven en anderzijds zo weinig besef hebben van geestelijke waarden en abstracties dat ze alles slechts kunnen uitdrukken in de zuiver stoffelijke termen van eten, drinken, vechten, jagen.

De evolutie, als je dat tenminste zo kunt noemen, van de werelden neemt toe naarmate het aantal incarnerenden groter wordt, gelijktijdig ook de diversiteit.

Als er ongeveer gelijke entiteiten incarneren in een wereld waarin ze onder ongeveer gelijke omstandigheden leven, dan heb je niet veel verschillende sferen nodig; dan leeft dat allemaal nog wel op ongeveer één niveau. Je kunt hoogstens zeggen: er zijn hoger bewusten en minder bewusten. Maar zelfs voor hen is het beeld van wereld vergelijkbaar of identiek. Als er meer mensen incarneren, dan krijg je ook incarnaties die jonger en ouder zijn. Dat betekent dat sommige geesten een betrekkelijk hoog bewustzijn en een groot harmonisch vermogen hebben ontwikkeld, terwijl anderen eigenlijk nog voornamelijk worden geboeid door het fenomeen en in hun denken en beleven - ook geestelijk - het verschijnsel primair blijven stellen. Dit betekent dat er meer sferen komen enerzijds; anderzijds betekent het ook dat de waarderingsnormen in die sferen een grotere eenheid krijgt.

Om u een voorbeeld te geven: op dit moment kan ongeveer 1/3 van de wereldbevolking lezen. Ze heeft dus toegang tot uitvoeriger gegevens omtrent haar bestaan en haar wereld en komt tot een verstandelijkheid die enigszins afstand neemt van de normale levensomstandigheden. Bij ongeveer 1/8 van de huidige wereldbevolking bestaat zelfs een ideaaldroom. Men droomt dus van een wereldideaal dat ook een geestelijk ideaal vertegenwoordigt.

Het is duidelijk dat de anderen, die nog primitiever zijn, niet in eenzelfde sfeer kunnen leven en over het algemeen ook geen harmonie kunnen opbrengen met dergelijke geconstrueerde wereldbeelden.

Nu kun je zeggen: is de wereld waarin de primitieven leven (desnoods nog in hun Eeuwige Jachtvelden) hoger of lager dan een wereld waarin men de abstracties van een moderne maatschappij heeft geïntegreerd in beelden van landschappen, steden en wat dies meer zij.

Ik meen, dat je moeilijk een verschil in waardering kunt maken, maar dat je je moet afvragen: wat is de harmonie? En dan blijkt dat de harmonie in beide vormen van sfeer op gelijke wijze uitdrukbaar is, maar dat de idealist zoveel meer kosmische waarden daarbij betreft dan de primitief dat zijn wereld a.h.w. naar boven toe, dus in verband met hogere werelden, een grote mogelijkheid tot communicatie, tot contact ontwikkelt.

Een geest, die in een dergelijke wereld leeft, heeft vaak ook nog een grotere mogelijkheid zijn beperkt sfeerbeseffe uit de vorm te verlaten en in te treden in een wereld waar alles symbolisch is, waarin vibraties en trillingen het leven gaan uitmaken. Is zo iemand dan "hoger" geworden? Het is een term die op aarde hiervoor vaak wordt gebruikt. Ik zou zeggen: zo iemand is alleen uitgebreider geworden. Als je hatelijk wilt zijn, kun je zeggen: ach, de mensen zitten geestelijk op het ogenblik nog in een kleuterklas. Dat is natuurlijk niet waar. De mensheid heeft al enorme afstanden afgelegd, ook qua bewustzijn. Het is zelfs zover dat de mens in deze tijd, indien hij zich verder goed ontwikkelt (dus de harmonie blijft nastreven en beleven), binnenkort misschien een absolute wilsvrijheid verwerft. Dat betekent dat men het lot voor een groot gedeelte naar eigen hand kan zetten. Want dan kan men eindelijk nieuwe elementen scheppen in hetgeen de Heren van het Lot als mogelijkheid projecteren. Er zit dus wel degelijk een ontwikkeling in. Maar wie is nu hoger en wie is lager? Daar is geen goed woord over te zeggen. Je kunt zeggen: u bent meer kosmisch bewust en u bent minder kosmisch bewust, dat is alles.

Als u spreekt over een hoge lichtende geest of een hoge lichtende kracht, dan heeft u over het algemeen te maken met iemand wiens kosmisch bewustzijn het

uwe te boven gaat en die gelijktijdig de mogelijkheid vindt om zijn kosmisch beleven toch bij benadering uit te drukken in vormen, termen of krachten die voor u te begrijpen en aanvaardbaar zijn. Dat wil echter helemaal niet zeggen dat zo'n geest werkelijk hoger staat dan iemand die u voor een idioot aanziet. Sommige mensen worden naar hun spreken beoordeeld. Maar een stotteraar kan veel meer in zich dragen en weten dan iemand die heel mooie gladde praatjes weet te verkopen. De moeilijkheid is dus de indeling.

Wat gebeurt er ongeveer in de sferen op het ogenblik. Wij kijken dan naar de laatste 3000 jaar. In die tijd zijn heel veel lichtende entiteiten op aarde geïncarneerd. Dat wil zeggen dat zij de mensheid denkbeelden en een nieuwe wereldbeschouwing hebben gebracht waardoor ze onafhankelijker werd in het beleven, in de beschouwing en de herinnering van de eenvoudige levensfeiten; dus gebeurtenissen zonder meer. Er werd een hogere betekenis in geprojecteerd en daardoor werden de emotionele en rationele waarden veranderd.

Het is duidelijk dat steeds meer mensen reeds op aarde leren leven met een mate van abstractie. Het is niet allemaal rationeel, dat ben ik met u eens, maar het is een persoonlijke erkenning, een persoonlijke mogelijkheid. Hierdoor zullen zij met meeromvattende entiteiten (kosmisch meer bewuste entiteiten) gemakkelijker contact maken. Als ik stel, dat op dit moment 1/8 van de wereldbevolking in staat is om ook meer abstracte waarden te beleven, dan mag ik daar onmiddellijk aan toevoegen dat ongeveer 1,5 % van de wereldbevolking ook de mogelijkheid heeft tot een meer kosmisch beleven na de overgang. En dat betekent, dat er dus steeds meer sferen ontstaan die meer lagen bevatten. Werelden waarin vormbesef wel degelijk nog een rol speelt, waarin men nog een landschapje kan aantreffen waarin gedaanten met elkaar staan te praten, maar waarin gelijktijdig al een veel hoger beleven en beseffen mogelijk is.

Hier zou ik willen wijzen op een verschijnsel dat in de laatste 600 jaar is geconstateerd t.a.v. de Heren der Stralen.

Nog steeds behoort een mens in zijn ontwikkeling tot een bepaalde Straal of kleur. Daarnaast behoort hij tot een lijn, die de mogelijkheid geeft om alle kleuren te benaderen; laten we eenvoudigheidshalve zeggen dat het er ook 7 zijn. Dergelijke getallen zijn symbolisch, zoals u weet. Dan betekent dit dat er steeds meer mensen komen die hun eigen kleur, dus hun kosmische waarde en betekenis, met een grotere intensiteit beleven. Dat houdt echter ook in, dat zij daardoor in staat zijn meer kosmische waarden van andere Stralen te beleven. Er ontstaat voor het ego een synthese waardoor meer en meer verschillende Stralen en hun Heren ontvangen en beseft kunnen worden en dat zelfs met de krachten daarvan soms gewerkt zal kunnen worden.

Door deze situatie zullen wij te maken krijgen met een meer kosmische mens. Op dit moment is het waarschijnlijk nog niet zo ver dat er op aarde de voertuigen bestaan waarin die kosmische mens zich volledig zal kunnen uitdrukken. Dat zal nog wel een tijdje duren. De geest is er reeds.

De Witte Broederschap b.v. was eens een overkoepelende groepering waarbij iedereen zijn eigen weg ging. Het is zoiets als het verenigingsleven in Nederland waar wel een regering is die de hoofdnormen vaststelt en elke vereniging haar eigen doel stelt en op haar eigen manier werkt zonder zich af te vragen, of dat nu wel of niet past bij de anderen. De ontwikkeling van de laatste tijd heeft ertoe geleid dat al die geestelijke groepen steeds meer zijn gaan samenwerken.

De Orde der Verdraagzamen blijft de Orde der Verdraagzamen. De Zusters der Liefde (die heb je ook aan onze kant), zijn nog steeds bezig de liefde te prediken; overigens de hogere liefde, opdat u zich geen zorgen maakt. De Meesters van het Geheim zijn nog steeds bezig hun geheimen in te fluisteren aan een ieder van wie ze denken dat hij die kan bewaren. Maar eens waren dit afzonderlijke groepen. Nu zijn ze samengegroeid.

Het is mogelijk dat een lid van de Orde werkt voor de Meesters van het Geheim of voor de Zusters der Liefde en omgekeerd. En allen tezamen zijn ze meer en meer geïntegreerd in de Witte Broederschap, die omdat ze de oudste is en daardoor ook - volgens mij - de meeste bewuste entiteiten heeft voortgebracht, aan allen een mogelijkheid biedt tot een meer bewust en kosmisch samenwerken. Er is een versmelting gaande waarbij de afzonderlijke eigenschappen niet verloren gaan, maar op een juiste wijze worden gebruikt om andere kwaliteiten en eigenschappen aan te vullen tot een hoger en meeromvattend geheel.

In de sferen houdt dit o.m. in dat het leven, als je eenmaal in het licht bent gekomen, omvattender is, dat de grens tussen de verschillende afzonderlijke gedachten- en ideewereldjes veel kleiner is dan vroeger het geval was en dat in steeds meer werelden een groot aantal belevingen mogelijk is. Je kunt in een vormwereld leven en gelijktijdig de werelden van de lagere trilling, van de hogere trilling en van de hoogste trilling toch ook al beleven, manifesteren en er zelfs een wisselwerking mee hebben. Het is alsof ook de sferen langzaam maar zeker weer naar een eenheid toe groeien. Ik ben geneigd hier een vergelijking te maken.

Ik moet denken aan een menselijk lichaam in wording. Het begint met celdeling. Er zijn een aantal cellen met dezelfde mogelijkheden en kwaliteiten, maar elke cel begint toch apart een specifieke kwaliteit te ontwikkelen. Als de gehele mens is gevormd, wat hebben we dan? Een lichaam waarin de oerkwaliteit weer aanwezig is, waarin alle kwaliteiten van de eerste cellen nu uitgedrukt, aanwezig zijn.

Ik zie in dit naar elkaar toegroeien, dit coördineren van al die verschillende sferen en werelden in feite de wording van de Adam Kadmon, de oervorm van het menselijk bewustzijn. Dit samengroeien betekent ook dat steeds meer entiteiten kosmisch bewust worden, ook al blijven ze een beperkte taak vervullen. Eens was taak en bewustzijn praktisch identiek.

Voor zover ik het nu in de sferen kan nagaan, bestaat deze gelijkheid niet meer. De taak is iets wat uit het geheel mede wordt bepaald. Het bewustzijn kan veel verder reiken dan de taak. In sommige gevallen kan de taak meeromvattend zijn dan het bewustzijn zich op dat ogenblik kan realiseren. Er is dus een wonderlijke verschuiving aan de gang.

De bewustwording van de geest in de sferen zou ik dus willen omschrijven als een terugkeer tot de eenheid. Of dit op aarde altijd weerspiegeld zal worden, weet ik niet. Voor zover ik mij de aarde herinner, zal het maar zeer beperkt zijn, vooral omdat er voor een mens op aarde zo'n grote afstand ligt tussen de theorie en de praktijk.

Kijk ik naar de overgang, dan valt mij op dat juist degenen die een verder ontwikkeld bewustzijn hebben vaak meer bewust door de eenzaamheid van het duister gaan. Dat lijkt negatief, toch is dat niet zo. Want direct binnenlopen in een lichtende wereld is natuurlijk erg leuk, maar het betekent dat je een belangrijk deel van de zelferkenning, het zelfonderzoek en van de emotionele erkenning van de noodzaak om met het geheel te leven voorbijgaat. Het zijn vaak

de meer bewuste geesten die deze periode van duisternis (die van enkele dagen tot enkele weken pleegt te duren) doormaken. Wij weten ook dat, wanneer zij tot het licht komen, zij maar zelden zich beperken tot een enkele vormwereld. Zij rusten even. Ze leven dan wel in een ideeënwereld, maar al snel gaan ze verder en betrekken ze hogere krachten, werelden en sferen in hun bestaan, hun werken, hun reacties. Ze leren dus intenser. Volgens mij impliceert dit alles dat de mensheid heel dicht bij een totale ommekeer is.

Als de synthese (de versmelting van functies en werelden en bewustzijn) in de sferen zo'n vorm heeft aangenomen in de laatste 3000 jaar, dan kan het niet anders of ook in het menselijk leven en in het menselijk lichaam moet iets dergelijks een rol gaan spelen. Dat betekent dan volgens mij dat bij mensen eerst het besef van deze zaken groeit en pas daarna zal men het langzaam en aarzelend gaan concretiseren.

Er is echter een grote traagheid bij. Een traagheid die gemiddeld toch wel een 300 à 400 jaar duurt tot het punt van overgang naar deze nieuwe vorm is bereikt. In de geest is dit reeds aanwezig.

De geest in de sferen heeft zich ontwikkelt van een wezen dat zich alleen van zichzelf enigszins bewust was, via vele ervaringen tot een wezen dat steeds bewuster kon gaan reageren op alle krachten die er in de kosmos bestaan. Van daaruit heeft het zich ontwikkelt tot een wezen dat zijn eigen werelden kon scheppen in de geest en daarin bepaalde belevingen en erkenningen kon bereiken.

Vervolgens heeft de geest zich weer verder ontwikkeld tot een wezen dat vele sferen tezamen kan beschouwen en daardoor een veel helderder visie kreeg zowel op eigen bestaan en mogelijkheden als ook op de eisen en vereisten van incarnatie. Als er steeds meer geesten incarneren die in het leven een grotere vrijheid nastreven om zichzelf te zijn en gelijktijdig een grotere verbondenheid erkennen met het totaal van de mensheid, dan is dit voor mij alleen maar een uitvloeisel van dit besef zoals dat in de sferen is ontstaan.

Ik meen dan ook dat de mensheid binnen afzienbare tijd (laten we zeggen 5000 jaar, voor mij is dat afzienbaar, voor u misschien niet totdat u bij ons komt, dan is het ook maar een klein rukje) zal komen tot een geheel andere beleving, omdat de geest met een groter kosmisch bewustzijn en daardoor met een blijvende meer bewuste verbondenheid - en nu niet alleen met enkele hoge geesten maar met het totaal van de sferen en ontwikkelingen waartoe het behoort, - als vanzelf van de wereld maakt: de uiting van het geheel.

Er zijn mensen die hebben gezegd: God heeft de mensen geschapen, omdat Hij ook eens wilde lachen. Anderen zeggen: God heeft de wereld geschapen, omdat Hij graag verhalen vertelt. Ik zou zeggen: God heeft de wereld geschapen, opdat de geest de eenheid, die hij in zich erkent als noodzaak, zal leren uitdrukken op een juiste en harmonische wijze, zelfs binnen de stoffelijke beperkingen. Ik geloof dat de geest van de mensheid in die richting al menige schrede voorwaarts heeft gezet.

DISCUSSIE

- ❖ *In vroegere tijden was er reeds sprake van een bevolkingsgroei op aarde. Wat is de oorsprong van mensen die niet gereïncarneerd zijn, die dus voor het eerst op aarde leven?*

Dat zijn er betrekkelijk weinig. Hun origine kan liggen op de een of andere wereld. U moet niet vergeten: er zijn in deze kosmos heel wat planeten waarop leven bestaat. En elke dag gaan er wel een paar naar de haaien. Wat dan niet ver genoeg gevorderd is om het geestelijk door te zetten, dat zoekt een andere wereld. Een zeker deel ervan zal dan op aarde terechtkomen, maar dat is een heel klein percentage. U moet zich realiseren dat ook het dierlijk bestaan een geestelijke wordingsgang heeft. Een geest, die dus op het dierlijk bestaan is uitgekeken, zal naar het menselijk bestaan overgaan. Dan krijgen we de dierlijke mens, maar het is een mens. Deze moet dan evolueren naar de bewuste mens hetzij in één incarnatie (wat zeldzaam is) hetzij in meer incarnaties. De bewuste mens kan dan overgaan in de priesterlijk bewuste; degene die de hogere krachten kan erkennen en daarmee in harmonie is. Zo verloopt dat.

- ❖ *Hoe groot is de Witte Broederschap en wat is haar taak?*

Ik kan het aantal leden helaas zelfs niet schatten. Ik kan alleen zeggen: ze is heel erg groot. Ofschoon ze door alle eeuwen heen steeds sterker is geworden, neem ik aan dat haar bevolkingsaanwas nog iets groter is dan die van u op aarde. Als u het overlijdensratio neemt en u denkt dat de helft daarvan regelmatig wel bij de Witte Broederschap terecht kan komen, dan ziet u vanzelf dat ze heel groot moet zijn.

Wat haar taak is? Taak is een moeilijk woord. Een taak is iets wat men aanvaardt. De meeste mensen denken: het is een opdracht. Voor de Witte Broederschap zou kunnen gelden dat zij zich een taak heeft gesteld op grond van haar geestelijk erkennen en ervaren. Deze mag als volgt worden uitgedrukt: het bevorderen van de bewustwording op aarde zodat er een steeds grotere eenheid en een steeds juister besef van eenheid tussen de mensen zal komen. Op het ogenblik, dat er harmonie in de mensheid bestaat, is het doel en de gerichtheid van de Witte Broederschap vervuld en weggefallen.

- ❖ *Als de uitbreidingsmogelijkheid van ons geestelijke bewustzijn beperkt is, waar ligt dan onze grens? Is het mogelijk om b.v. planetair of stellair bewustzijn te bereiken of in een verre toekomst een der Heren te worden? Wat is de betrekking tussen hun ziel en onze zielen?*

Dit is een lange vraag waarop het moeilijk is een antwoord te geven. Laten wij het zo stellen:

Als je een computer hebt met een klein element, dan voeg je daar een element aan toe. Als je honderd elementen hebt, dan heb je een computer waarvan het aantal mogelijkheden ontelbaar veel groter is dan van de eerste kleine computer.

Elke geest heeft een persoonlijkheid.

Elke geest heeft een bewustzijn en een bepaald vermogen. Maar op het ogenblik, dat dit besef volledig is gerealiseerd, zal het vermogen zelf leiden tot synthese; d.w.z. een versmelting met andere vergelijkbare, dus harmonische, elementen.

Een aantal van deze elementen tezamen kunnen stellair van bewustzijn worden of wat dat betreft een Melkwegstelsel omvatten. Ze kunnen tezamen zozeer éénworden met een bepaalde kracht dat ze in bewustwording tezamen een Heer van Licht of van iets anders kunnen worden. Maar niet als eenling. U denkt teveel in de term van eenling die Heer zal worden. Het is zo: de eenling, die zich bewust wordt van zijn verbondenheid met andere eenlingen en zo het grote geheel bereikt dat vanuit menselijk standpunt kenbaar is als Heer van dit of dat.

❖ *U heeft steeds het begrip "geest" gebruikt, maar wat is dan "monade" en "ziel" in dit verband?*

Dat zijn allemaal vaktermen. De monade zien wij als de oerkracht of oervorm. De ziel zien wij als een afsplitsing daarvan, die de kern vormt van de persoonlijkheid. Geest gebruiken wij als de omschrijving van het "ik"-bewustzijn dat rond de ziel ontstaat en waardoor het geheel der eigenschappen van de ziel nu bewust kan worden beleefd en beseft. Het resultaat is dus: wanneer de geest de volledige uitdrukking vormt van de ziel, is deze aan zichzelf volledig geopenbaard. Ze neemt de geest in zich op en keert nu terug naar de monade waarin zij bewust haar functie verder vervult. Het is dus niet zo, dat de monade een oervorm is van de mens. Ze zou kunnen gelden als de oervorm van een deel of zelfs van het geheel der mensheid.

Wanneer wij mens zijn, dan gaan we tot die vorm van de mensheid. Het is heel erg moeilijk uit te maken waar de grens ligt. Zeer waarschijnlijk, dus filosofisch geredeneerd, zal wanneer deze eerste samenvoeging, die voor ons voldoende kenbaar wordt ook in haar eindresultaat (het ontstaan van een persoonlijkheid die de mensheid omvat) juist is, dan is het aan te nemen dat de mensheid op zich slechts een deel is van een grotere uiting. Vele soortgelijke vormen (die overigens geen mens behoeven te zijn, maar een aparte functie of een besefsfunctie hebben) zullen dan samenvloeien tot weer een grotere eenheid. Het is zelfs aan te nemen, dat wanneer al deze eenheden een volledige harmonie hebben bereikt, al deze delen tezamen God representeren, want het is dan de uiting van het Goddelijke die daarin geheel aanwezig is. Er zouden echter ongeuite delen van de Godheid kunnen bestaan die daarin niet behouden zijn.

❖ *Ik neem aan, dat het ego geëvolueerd is tot het dierenrijk. Op een gegeven moment is dat uitgeput. Gaat het dan over in de mens? Hoe moet ik dat zien? Is de mens opeens uit de kosmos op aarde geplaatst of is hij geëvolueerd uit het dier?*

Als u het heeft over de huidige mensheid, dan kunnen we stellen dat die mensheid niet, zoals sommigen denken, uit de kosmos op aarde is uitgezet. Het is inderdaad een evolutionair proces waarbij een splitsing plaatsvindt. Aan de ene kant zijn de apen ontstaan, aan de andere kant de mensen, ieder met verschillende eigenschappen en kwaliteiten, maar ze hebben een gezamenlijke voorvader.

❖ *Volgens de theorie van Darwin?*

De theorie van Darwin is in grote lijnen juist, indien we tenminste rekening houden met het feit dat niet een geleidelijke evolutie, maar een z.g. sprongevolutie, mede door omstandigheden van buitenaf veroorzaakt, de gehele ontwikkeling bepaalt. Dus wel: het een vloeit uit het andere voort, maar er is geen geleidelijkheid. Want bij het optreden van andere omstandigheden kan soms een groot gedeelte van de oorspronkelijke vorm verdwijnen, terwijl een deel daarvan zich aanpast en een basis vormt voor een nieuwe ontwikkeling.

❖ *Is die invloed van tijd buiten een invloed van intelligenties of is dat een natuurinvloed?*

Het kan beide zijn. Ik zal een paar eenvoudige voorbeelden geven.

Eerste voorbeeld:

Er zijn een aantal vulkanische uitbarstingen en wel in een omgeving waarin de oervorm van de mens in het bos leeft. Nu moeten die mensen vluchten; ze moeten dus de vlakten opgaan. Zij, die proberen zich in het bos te verschuilen, gaan ten onder, want er zijn bosbranden. Er is dan een selectie: namelijk, degenen die het onbekende durven aanvaarden, een zeker risico durven nemen overleven, de anderen niet. Dat betekent niet alleen een selectie van karaktereigenschappen, maar daarnaast ongetwijfeld ook van lichamelijke kwaliteiten. Want degenen die niet hard kunnen lopen, kunnen niet eens het bos uitkomen.

Tweede voorbeeld:

Er komt een bewuste invloed van buitenaf, een ruimtevaarder. Die ruimtevaarder hanteert vuur. Hij brengt daardoor een voorvader van de mens op het denkbeeld dat je vuur kunt gebruiken. Degenen die vuur gaan gebruiken, krijgen nieuwe mogelijkheden: ze kunnen nieuwe wapens ontwikkelen, ze kunnen leren hun voedsel te koken; dus allerlei veranderingen. Deze hebben weer invloed op hun lichamelijke gesteldheid en hun vermogen om zich ten aanzien van hun omgeving te handhaven. Dat is dus ook een verandering.

Derde voorbeeld:

Er is een geestelijke kracht die zich manifesteert aan bepaalde mensen. Sommigen reageren daarop, anderen niet. Degenen die daarop reageren, gaan zekere gewoonten aannemen onder invloed van die kracht. Door die gewoonten worden hun kwaliteiten anders ontwikkeld. Deze ontwikkeling blijkt later beter te stroken met de ontwikkeling van de aarde. Daardoor ontstaat er in feite een nieuw soort mensen, die een tijdlang eigenlijk als een stelletje dwazen heeft geleefd tussen zijn soortgenoten, maar die langzaam veranderend in staat blijkt te zijn omstandigheden te overwinnen waarin de anderen net tekortschieten.

Drie voorbeelden dus van invloeden van buitenaf die elk op een evolutie (vormverandering) invloed kunnen hebben. In al deze gevallen is er een betrekkelijk korte tijdsspanne nodig. We kunnen aannemen, dat binnen duizend jaar een aanmerkelijke verandering in gedrag en mogelijkheden van het ras tot stand kwam.

❖ *Degenen die de verandering niet hebben overleefd en zijn overgegaan, kunnen die dan aan de andere kant toekijken hoe zij, die het hebben overleefd, hun leven leiden?*

Ja, dat is mogelijk. Het is ook heel goed mogelijk dat ze denken: hadden wij het ook maar gedaan? Bij een volgende incarnatie kiezen ze dan voor dat ras. Als zij daar dan zitten, zijn ze nog te dom om zich af te vragen, waar ben ik in godsnaam aan begonnen?

❖ *Dat er zoveel natuervolken worden uitgemoord, b.v. de Zuid-Amerikaanse Indianen, heeft dat ook een bepaalde zin? Kunnen zij ook evolueren?*

Dat heeft zeker zin. Het is trouwens iets wat altijd op deze wereld is gebeurd. Het is namelijk zo, dat wanneer een bepaalde groep mensen en wat dat betreft ook dieren, blijkt zich niet meer te kunnen aanpassen aan de nieuwe mogelijkheden

en eisen van de omgeving, deze soort door degenen die dat wel kunnen op den duur zullen worden verdreven, opgegeten of uitgeroeid. Dat gebeurt telkenmale weer. Dat zien wij in het dierenleven, dat zien wij overal.

❖ *In hoeverre is dit een voorbestemming en in hoeverre heeft de vrije wil van de mens invloed daarop?*

Predestinatie of voorbestemming bestaat in feite niet, omdat wij in staat zijn een incarnatie te aanvaarden of te verwerpen. Op het ogenblik van incarnatie hebben wij contact met de Heren van het Lot. Wij ontvangen in een flits de hoofdpunten der ontwikkeling die een rol zullen spelen in die incarnatie. Wij hebben dus een incarnatie die voor een deel gepredestineerd schijnt te zijn, aangezien wij doorgaans niet over voldoende middelen beschikken om met het eigen bewustzijn veranderingen daarin aan te brengen. In dat geval is het gepredestineerd.

Is een geest echter bewust genoeg om een keus te maken die afwijkt van het gangbare patroon en daarbij zich consequent te gedragen volgens de gedane keuze, dan blijkt plotseling de predestinatie niet meer te bestaan, omdat dan een andere lotsontwikkeling plaatsvindt en in het leven dus een totaal ander geestelijk bewustzijn bereikbaar wordt dan voordien mogelijk bleek.

❖ *Is dat tijdens het leven nog om te zetten?*

Dat is mogelijk. Mag ik een heel gekke vergelijking maken? U gaat van hier naar b.v. Duitsland. Nu kunt u van hieruit door Nederland rijden naar Maastricht gaan en vandaar naar Aken. U kunt ook over Enschede gaan. U kunt dat ook doen via Arnhem - Zevenaar of direct via Arnhem. Die keus kunt u maken op het punt van uitgang. U begint hier uw toer en u gaat eerst naar Utrecht; dat is voor allen ongeveer gelijk. In Utrecht zit u nog met de gelijke mogelijkheden. Een deel van uw ontwikkeling behoudt nog het gehele keuze-element dat er eerst in zat. Maar op het ogenblik dat u besloot naar Enschede te gaan, koos u wegen waardoor het steeds moeilijk voor u wordt om nog tijdig over Aken te reizen. Arnhem blijft nog binnen uw bereik en Winterswijk ook, tot het ogenblik dat u dicht bij Enschede bent gekomen. Nu blijkt dat u in de beschikbare tijd alleen nog in de richting grens kunt gaan en dat een afslaan naar b.v. Winterswijk of Arnhem geen zin meer heeft; het heeft geen betekenis meer. Dit houdt in, dat u verschillende keuzemogelijkheden heeft. Maar dat is niet alles.

U kunt natuurlijk doorjakkeren. U kunt onderweg ook uitstappen en lekker gaan dineren, tenminste als u over de nodige pegulanten beschikt. U kunt ook, als u dat prettig vindt, gaan picknicken als het weer daarvoor geschikt is. U kunt op de hoofdweg blijven rijden en u kunt ook zijwegen kiezen. U heeft dus vele mogelijkheden om van het oorspronkelijke patroon af te wijken. Nu staan er wel twee dingen vast: u begint in Den Haag en u gaat naar Duitsland; gepredestineerd. Hoe u dat doet, is dus kennelijk al veel minder gepredestineerd. Er zijn dus een aantal te voorziene keuzemogelijkheden en als u consequent bent, kunt u die waarmaken. Verder blijkt, dat de manier waarop u die weg aflegt, het tempo, de onderbrekingen, de vermoeidheid die u eventueel krijgt of misschien wel het plezier waarmee u rijdt geheel door uzelf bestemd kunnen worden. Dan geldt dus: naarmate u meer weet wat u wilt, bent u minder gebonden aan de predestinatie, ook al zal uw eindbestemming steeds dezelfde moeten blijven. U heeft dus meer mogelijkheden tot manoeuvreren, een meer vrije wil naarmate u een juister overzicht heeft van de mogelijkheden waarover u de beschikking krijgt en uw kracht gebruikt om die mogelijkheid te realiseren die u het best ligt.

❖ *Als je er het snelst wilt zijn, moet je de snelste weg, nemen. Maar je kunt ook de meest gevarieerde weg nemen. Wat is nu het gunstigst voor je bewustzijnsuitbreiding?*

Waar heeft u zin in?

❖ *Dat maakt niets uit.*

Dat maakt op zichzelf niets uit. Maar als u de kortste weg kiest, dan heeft u geen idee van de andere mogelijkheden. Want het is duidelijk, dat als u weet dat u alle tijd heeft - en die heeft u - dat u dan de gevarieerde weg zult kiezen. U kiest dus voor die belevingen welke voor u het meest aanvaardbaar zijn, zonder dat ze tevens inhouden dat u te ver van uw gesteld doel en de gekozen richting afwijkt. De keuze van het doel is op bepaalde momenten in het leven opnieuw mogelijk, omdat men een bepaalde bestemming op verschillende manieren kan nastreven.

❖ *Als deze leerschool, de planeet Aarde, een vorm heeft voor mineralen, planten, dieren en mensen: wat zijn dan de volgende vormen, die hier een leerschool volgen?*

Daarover kunnen we speculeren. Het is heel waarschijnlijk, dat wij op deze planeet tenslotte te maken krijgen (dat zal nog wel een tijdje duren) met energievormen die niet meer belichaamd zijn op de manier waarop u als mens belichaamd bent. Dat impliceert een bestaanstoestand die nu nog niet voor u voorstelbaar is.

❖ *Maar dat is toch al een opening in het bewustzijn die wel dienstig kan zijn.*

Het is moeilijk om die definitie zo te aanvaarden. Als u het heeft over een opening in het bewustzijn, dan denk ik aan een gat in de hand, dan denk ik aan het huidige bewind, dan denk ik aan de mensen die vinden dat dit een goed bewind is en dan vraag ik mij af, of men niet bezig is de wind op te fluiten en niet begrijpt dat het een orkaan wordt. U ziet, de associaties die u bij mij wakker maakt, zijn wel anders dan u bedoelt. Ik geloof niet, dat je kunt spreken over "een gat in het bewustzijn" evenals het omgekeerde eveneens een beetje zonderling klinkt. Je zou het beter zo kunnen zeggen: in elk bewustzijn zijn blinde vlekken. Maar door een toenemend aantal belevingen zullen die blinde vlekken geringer worden, mits men bereid is zichzelf in waarheid te erkennen.

❖ *Om terug te komen op het reisvoorbeeld; als je op een autoweg rijdt, dan kan er een ongeluk gebeuren. Maar als je over een andere weg gaat, blijft dat je bespaard.*

Dan krijgt u toch een andere vertraging, al komt u maar in een file terecht.

❖ *Ik wil daarmee zeggen, dat er toevalligheden zijn.*

Er zijn zaken die buiten uw controle liggen en die u beschouwt als toevalligheden. Ze blijken dat echter niet te zijn. Als we nog even naar het voorbeeld terugkeren. U zegt nu: als ik doorrijd, kan ik een ongeluk krijgen. Inderdaad. U kiest een andere weg en dus is het ongeluk niet meer een mogelijkheid, maar u komt wel in een file vast te zitten. Waarom? Omdat u probeert sneller op te schieten dan binnen uw mogelijkheden ligt. Op het ogenblik, dat u uw mogelijkheden forceert, ontstaat er automatisch een vertraging. U kunt ook zeggen: ik sla een zijweg in. Daar weet ik een verrukkelijke Auberge waar ze een uitstekende kok hebben. Dat kost u net zoveel tijd als dat ongeluk of de zenuwen krijgen in de file, maar het is wel veel aangener.

❖ *Wat is toeval? U zegt dat er geen toeval is.....*

Toeval is het onvermogen het geheel der samenwerkende factoren zodanig te overzien dat elke gebeurtenis op zich voorspelbaar wordt.

❖ *Is de consequentie hiervan dat bepaalde mensen een bepaalde lengte van leven hebben?*

Van leven in tijd uitgedrukt: neen. Wel, dat bepaalde mensen een zekere ingeschapen noodzaak tot ervaren hebben en dat zij, voordat een aantal ervaringen is afgewerkt, niet zullen overgaan naar de geestelijke wereld. Het is dus bewustwordingsduur en niet tijdsduur die hier een rol speelt bij de wijzen.

❖ *Kun je ook in de trein terechtkomen?*

Als u daar per ongeluk in terechtkomt, heb ik medelijden met u. Dan bent u een zeer ongelukkig iemand, ofschoon u wel modern bent, want u kiest het openbaar vervoer. U zult daarover waarschijnlijk niet in vervoering raken, omdat u dan een groot gedeelte van uw mogelijkheden heeft prijsgegeven. In plaats van dus persoonlijk de weg af te leggen bent u meegegaan met een reisgezelschap. De reisleader geeft aan wanneer u wel en wanneer u niet die plas moogt doen en waar u voor de volgende plas moogt laden. Het is misschien wat spottend gezegd, maar het betekent eenvoudig: hij die voor de trein kiest, is degene die een vaste bestemming aanvaardt. Indien hij bewust kiest, dan doet hij het zeer waarschijnlijk zo, dat hij op het traject verschillende overstapmogelijkheden heeft. Slechts de onbewuste stapt in een trein en hoopt dat die hem zal brengen op de bestemming waar hij zelf meent heen te gaan. Hij komt tenslotte echter terecht waar hij moet zijn; en dat is dan meestal niet waar hij graag wil vertoeven.

❖ *Ik hoorde een verhaal over een jongeman die zichzelf voor de trein heeft gelegd, een vader die dat het jaar tevoren had gedaan en een moeder die het weer een jaar daarvoor had gedaan op dezelfde datum. Hoe moet ik dit zien?*

Precies zoals u wilt. U kunt er een normale verklaring voor vinden: familievloek, erfelijke eigenschappen, onevenwichtigheid, geactiveerd door het weten omtrent die datum. Eén ding is echter zeker: als deze mensen zich voor de trein leggen en de trein inderdaad over dat spoor komt, voordat ze tot andere gedachten zijn gekomen - een mogelijkheid die zeker niet is uitgesloten - dan hebben zij daarmee door hun eigen wil de stoffelijke mogelijkheden beëindigt. Indien het doel waarvoor zij dit hebben gedaan het ontkomen aan een verdere tocht is, dan zullen zij echter gehouden zijn een grote reeks ervaringen (meestal in astrale vorm) alsnog door te maken en vandaaruit terug te keren om dezelfde reis nogmaals te maken.

Op hun ontwikkeling maakt het verder niet veel uit. Zij worden niet verdoemd of plotseling naar het hemelrijk getransporteerd. Ze zullen gewoon dezelfde weg moeten gaan. Zoals iemand, die er te lang over doet (het kan mogelijk zijn dat hij onderweg moet overnachten), maar dan is hij nog steeds niet aan 't doel. Hij zal de volgende dag langs de vastgestelde weg verder moeten gaan. En dat is het enige dat hier van betekenis is.

Wij hebben nu van alles gehad, zelfs de sociale moeilijkheden. Mag ik nu overgaan tot het besluiten van deze bijeenkomst?

Zoals ik reeds veronderstelde, toen ik met dit onderwerp begon, zijn voor u de menselijke aspecten van deze ontwikkeling toch belangrijker dan wat er in de geest gebeurt. Het zou echter onjuist zijn om aan alle waarden en mogelijkheden in de sferen zonder meer voorbij te gaan. U zult mij toestaan in mijn slotwoord daaraan nog enige aandacht te besteden.

Zomerland is een algemene aanduiding voor een geestelijke wereld die licht is. De waarde van deze wereld is echter gelegen in een vormbegrip. Dit kan ook in het duister bestaan, ook als men dit niet Zomerland zal noemen. In dergelijke werelden treffen we bouwsels aan, tuinen, landschappen, bergen, al wat u maar wilt. In deze vormwerelden scheidt men uit eigen besef zijn angst, zijn verwachting, zijn geloof, een bestaan en een omgeving. Dit is overal anders, maar het is altijd vergelijkbaar.

In de ene wereld vind je misschien pagoden en tempels, in de andere kerken. In weer andere alleen maar een heel mooie tuin of een lotusvijver. Vergelijkbaar blijven ze. Op het ogenblik, dat dit vormbesef niet meer dienstig is, verdwijnen de vormen. Niet omdat ze als mogelijkheid niet meer bestaan, maar omdat een geest die geen behoefte heeft aan deze vormen een andere uitdrukking zoekt. Deze uitdrukking zal veelal een symbolische zijn. Ook in dit geval is voor zijn beleven bepaald in hoeverre hij met anderen kan communiceren. Het is een wisselwerking tussen entiteiten die in alle ons bekende sferen bepalend is voor het begrip "sfeer".

Ook in het duister kan dit bestaan. Ook in het duister kan een wereld ontstaan waarin geen licht is, waarin niets is, ook geen vorm waarin het "ik" zich ook niet meer in een vorm ziet en onderlinge contacten toch nog mogelijk zijn.

Naar het licht toe krijgen we werelden waarin de contacten steeds voordeliger worden. In het duister betekent dat meestal een beperkter worden door het afwijzen van een steeds groter deel van de mogelijke contacten.

Wij komen dan terecht in werelden die wij kleur noemen, omdat ze weliswaar vele verschillende schakeringen kennen en dus eigenlijk andere sferen zijn, maar toch alle op een bepaald trillingsniveau (besefsniveau) functioneren. Maar hoe verder je komt naar de eenheid toe of hoe verder je het contact ontkent, hoe sneller je zult komen in een wereld, waarin onderscheid niet meer belangrijk is. Wij komen dan in een wereld waarin kracht, vermogen, energie, leven belangrijk is, maar niet meer de omschrijving ervan. Een gouden wereld of een wereld waarin het besef van eigen bestaan belangrijk is, maar het andere wordt ontkend: een duistere wereld.

Dan komt het ogenblik dat wij een wereld bereiken waarin het geheel voor ons belangrijk is en het eigen "ik" alleen nog functioneert als een registratie van dit geheel, maar elke actie uit het geheel niet meer uit het "ik" voortvloeit. Het is de wereld van het witte licht.

Wanneer deze is bereikt, bestaan er geen verschillen, ook niet tussen geesten die een menselijke ontwikkeling hebben doorgemaakt en geesten die op geheel andere werelden hun bewustwording konden verkrijgen. Dan is daar het punt dat de kenbaarheid voor ons verdwijnt. Wij noemen dit het verblindende licht. Men noemt het ook wel de absolute chaos of het keerpunt in het duister.

In een dergelijke wereld is er geen "ik"-erkenning of -beleving meer, geen "ik"-omschrijving die voor ons nog aanvaardbaar is. Er is een eenheid waarin alles opgaat, waarin voor ons begrip het "ik" zich zelfs niet meer manifesteert als functie of als bewustzijn, terwijl wij weten dat het er is. Deze verblindende lichtsfeer is de hoogste sfeer die voor ons, die op deze wijze nog tot u kunnen komen, bereikbaar is. Zij is niet te betreden; wij zouden dan onszelf verliezen.

In het duister geldt echter dat hij, die de absolute chaos benadert, omdat hij zelf "ik", kern is - of hij het weet of niet - door de chaos zal worden uitgespuwd en niet

worden opgelost, zodat hij aan een nieuwe ontwikkeling begint. Dit is eigenlijk het verhaal van de sferen.

Elke geest zal door al deze sferen gaan. Elke geest zal in elk bestaan - of het stoffelijk of geestelijk is - met al deze facetten van het bestaan op enigerlei wijze in contact komen, maar ze worden niet als werkelijkheidsbeleving zonder meer geregistreerd. Dit is de werkelijkheid van de ontwikkeling van de geest: de gang door deze werelden naar andere toestanden. En als we dit door de gehele historie willen bezien, dan kunnen we zeggen:

Toen de eerste lichtstraal, het eerste begin van de schepping er was, waren er ik-heden en zullen de mogelijkheden, die wij thans sferen noemen, reeds hebben bestaan. In hoeverre zij gerealiseerd waren, weten wij niet. Dit onttrekt zich eenvoudig aan ons besef. Wij weten, dat zeer lang voordat de aarde haar volledige ontwikkeling en leven bereikte, er op andere werelden een dergelijk leven zich heeft afgespeeld. Wij weten dat daar vergelijkbare geestelijke processen plaatsvonden. En zo is het geheel van de mensheid in de kosmische historie een incident, een kleine ontwikkelingsfase van een "ik" en van een mentaliteit of een gemeenschap, die in het eind zich in het onbekende zal oplossen.

Wij zijn reizigers, die wel het doel kunnen waarnemen, maar niet weten wat wij daar zullen vinden. Indien wij van dit besef uitgaan en gelijktijdig trachten voor onszelf een zo groot mogelijke harmonie te gewinnen, zullen wij alle sferen kennen en alle contacten leggen met sferen die voor ons in de huidige vorm belangrijk zijn. Want niets wordt ons onthouden wat behoort tot ons besef en onze ontwikkeling van het ogenblik. Dit geldt ook voor de mens op aarde.

Houdt u dus niet al teveel bezig met de ontwikkeling van de geest in de sferen. Kijk naar uzelf en besef, hoe u een deel van deze ontwikkeling weerkaatsend er het best aan doet te zoeken naar een steeds grotere harmonie in en vanuit uw eigen wezen, opdat u de eenheid kunt bereiken, die - zo laat het zich aanzien - ons aller eindbestemming is.